

ეტყობა, ყველასა აქვს იქინტერესი, მაგრამ ვისი ინტერესი უფრო ძლიერი და სამართლიანია, ან როგორია ეს ინტერესი, ამის გაგება ძნელია. ერთია მხოლოდ ცხადი: ყველას უნდა არამე გამოკვლეულს ბალვანეთის ნახევარ კუნძულს, მაგრამ თუ ვინმე იქითკენ ხელს გაიშვერს, მას სხვები არ გაუჩუმდებიან. მაგრამ ინტერესთა ამ აწერილობაში, ყველა სახელმწიფო გაიძიხოდა და გაიძიხის: „სტატუს ქვო“ არ დაირღვეს (Status quo — შეურყევლობა და უცვლელობა ერთხელ დამყარებულ წესისა და ურთიერთობისა). რად იცავენ ამ „სტატუს ქვო“-ს თუ კი ინტერესები ასე აწერილი? ის, სწორედ ამ აწერილობის ბრალია, რომ სახელმწიფოთ ამ „სტატუს ქვო“-ის დარღვევა არ უნდათ. სწორედ რომ სოჭვას კაცმა, „არ უნდათ“ კი არა, ეშინიანთ, თორებ დარღვევით ყველა დარღვევს, თუ კი დამრღვევს ეცოდნება, რომ ამ დამრღვევის პრონ-პარონი თითონ იქნება და სხვები ხელს არ შეუშლიან. მაგრამ ყველამ ცის, რომ ერთმანეთს არას დაუთმობენ და ჯმიტომ ინახენ ამ „სტატუს ქვო“-ს, ამ ერთხელვე დამყარებულ საზღრებს ბალვანეთზე. მდაბიურად რომა ვსთევთ, ამ „სტატუს ქვო“-ს შენახვა შედეგსა ჰქინება; თუ მე არაფერი შერგება, ნურც სხვის ერგება, დავ, ისე იყოს საქმე, როგორც ებლაო, ამიტომ არის რომ მნელია სახელმწიფოთათვის ბალვანეთზე რისამე შეძენა. ერთმა რომ არა შეიძინოს, სხვებიც ატყდებიან, ყველა თავის წილს მოითხოვს. ამას შეიძლება ევროპის საერთო ომიც მოჰყვეს. ამისი კი ევროპას ძალის ეშინიან; ეს ომი „სახუმარო“ არ იქნება: ერთმანეთს შეეტაკებიან უქლიერესი სახელმწიფონი, ერთნიან კულტურის მქონენი, ძლიერი და საშინელი იქნება ეს ომი, მას ერთი და თრი წელიწადი არ ეყრდნობა. ესლა, როცა ორი სახელმწიფო ერთმანეთს ებრძების, სხვები შეუაკრძალის ეწევიან, მაშინ კი, როცა ევროპაში საერთო ომი განხდება, ეს შეუ-კაციც გაქრება, ვიდა იქნება გარეშე მოსამართლე, მშვერელი და შეიძლება ძლიერი ცეცხლი პოეთის ეროვანა. ეს კი ევროპას გააღარიბებს, ხილის გააბოვანებს და მთლიად დაპირადებას და მთელი ეს დიდებული, ძლიერი კულტურა, რომლითაც აბიყობს ვარობა, თვალის დახამძღვანელი მიწასთან გასწორდება. ეს კარგად იცის ევროპის დიპლომატიამ, იგი შორს მქერეტელობას იჩენს და ფრთილობას. იგი დიდი სიბრტინლით ეკიდება ბალვანეთის საკითხს! ბალვანეთის ის დიდი ტრანსფერი კულტურის განვითარებისა და განვითარების მიზანთ. მაგრამ მისი კი ვარ ისხა ტანჯგისან იმათ გადასაგვარებლად სამაღები არას ერიდებოლენება. ეს იყო მიზეზი, რომ სამაღების ქვეუდომი ერები მუდას იარაღში ისხდენ და განუწყვეტელ ბრძოლას ეშვერდნენ. ესლა ერთ მხოლოდ გაგრძელება ამ ბრძოლისა და სხვა არაფერი. ამ ბრძოლის შედეგი ის იყო, რომ ზოგიერთ წვრილმა ერმა სამაღების ბატონობდა მათ და ცუდ-დლებ აყენებდა. ყველამ იცის, თუ რა ბარბაროსობას ეწევა სამაღები ქვეუდომი ერთა მიმართ, ეს ერები განახლებულმა კონსტიტუციონურმა სამაღებმაც კი ვარ ისხა ტანჯგისან, იმათ გადასაგვარებლად სამაღები არას ერიდებოლენება. ეს იყო მიზეზი, რომ სამაღების ქვეუდომი ერები მუდას იარაღში ისხდენ და განუწყვეტელ ბრძოლას ეშვერდნენ. ესლა ერთ მხოლოდ გაგრძელება ამ ბრძოლისა და სხვა არაფერი. ამ ბრძოლის შედეგი ის იყო, რომ ზოგიერთ წვრილმა ერმა სამაღების ბატონობას თავი დასაღინია. ასე მაგალითად, განთავისუფლდნენ ბულგარები, სერბიელები, რუმინები, ბერძენი. მაგრამ სხვანიც დარჩენენ, ჯერედ გაუნთავისუფლებელნი: ალბანები და მაკედონები: ესენიც მუდამ ეშვერდნენ ბრძოლას თავისუფლებისათვის (შარშან ალბანებებს დიდი ბრძოლა ჰქონდათ, მაკედონები ამ რამდენიმე წლის წინედ იბრძოდნენ).

განთავისუფლებულ ერთა გულში დარჩენილი ისტორიული ჯავრი სამაღებიც მოსვენე-

კალკანის ომი

ეპუზები

ბულგარეთი.

ცის მანიფესტი

ამოაქცეუნეს მეფის მანის მიმართ, საცა ნათევა- ყოველი ღონის ძიების ტომთა ცხოვრების გა- ბლად, მეფე იძულებული მოეცადებინა ოსმალე- ფეფს იმედი აქვს, ჯარი ხალხის ნდობას და მედ- ლებს.

ი. ოფიციალურად იტყო- იოდ 7 ოქტომბერს ოსმა- ლრა კავარნას ახლოს გარელებმა სროლა აუტე- ატეხეს აგრეთვე ვარს. ან, რომ ელასონთან ბერ- კაცი მოუკლესო.

ი. ოსმალეთის სააგნტო მაცხარებული ბრძო- ებს საულგარეთის რაზ- ივასა, პალინკს და ამლ- ლადო. სერბიამ დიდად ოქტომბრის ბრძოლაში, რომ მოხდა.

ფერდინად მეფე თავის ივალიერებდნენ ბულგა- რის მსვლელობას, რომე- ბა ზაგორის და ხარმანი- ბლიდ სხვა და სხვა სიმა- რიობდა. მეფემ დაჭრილ გამოლობა გამოუცხადა დიურაგა.

ბულგარეთის, საბერძნე- ბის მეფეებმა ერთმანეთს აუგზავნეს, საცა გამარ- ტუვებენ ერთმანეთს. 6 მაცელნის ჭარბა ცა- და ჯუმაიე დაიკირა. ჭარიც გადავიდა ოსმა- ლვარს და მუსტაფა ფაშა ულგარეთის ჭარბა აიღო ულგარეთმა მიიღო იტა- ნიტეტი კირინეკში.

უშინ ოსმალეთის ესკად- ა აუტეხა ეკვისინოგრა- სტრის მიდამოებს. სრო- ფიდ ჩაიარა. ნაპირები- სუბდნენ. ესკადრა ბუ- წავიდა..

ბულგარეთის სააგნტო იეზიდენტის გეშოვის და- ტყობინება, რომ „ნოვოე იორეს პონდენტის აუნი- თქვემზე რუსეთის დიპ- მიძართ, სიძართლეს მო-

ი. ბულგარეთის საზღვარ- ის რიონში, ოსმალე- მოატყუა ბულგარელე- ასკნელებს დიდი ზიანი.

ი. კაფარნის მახლობ- ლები, რომელიც ეხლა აღმია გახვეული რუმი- შურებიან.

სერბია.

ი. სამივე არმია წინ მი- ეკორე არძიამ, ვიუსტენ- იომ შოდის კუშანოქშო, ევლ სელო და გამაგრე- იცია სულთან-ტეპე. რის- მოიყვანეს დაჭრილი აფი- ნი ჯარის-კაცი.

ი. პირველ არმიის წინ კუშანოვს მიუახლოვდნენ. აშედგრად ებრძვის ნოვო- ილობლად 40000 არნაუტს. იდან არმია მიუახლოვდა ს. ოსმალეთის დანაკლისი და, სერბიელების საგრ- ლიანიან მხნედ მოქედობს რტილებია. კალიბული სერბიელებმა. ცნობის მო- უახლოვდნენ სენიცას.

ი. მოვიდა პირველი სა- მატარებელი 293 დაჭრი- ებში აუარებელი ხალხი ირილს, „ეკიიო, იუნაცი“ ჰქონდა. ჩამოვიდა სერბი- ენალოვიჩი.

ი. ნოვიბაზარი და სენი- ცის მანიფესტი

რაზებმა აიღეს კარატოვა და ნე. მესამე არმიის წინა მოუახლოვდნენ პრიშტის. გამნენევებულია. დარი ჩინგებული ნიში. კროივოპოლინ კა ლებმა აიღეს.

საბერძნეთი.

ათინა. გრიშოვის სიმაღ- ჯარმა დაიკირა. საბერძნეთის დაიკირა სიმაღლე სეკობუ ელასონთან ბერძნებს მოუკლოფილი და 15 ჯარის კაცი რილია 65 ჯარის კაცი.

ათინა. გრენერალი დანგელი ყება, რომ საბერძნეთის ორმა ლიონში დებკატიდან ოსმალები დევნა. ოსმალები სერბიის კე ვიან.

სამალეთი.

სტამბოლი. პოლკოვნიკ სიტყვით მიშართ სამხედრო სტრიში შეკრებილ სამხედრო ბოდენტებს.

სარაეფი. ომში გააცილეს ნაუტი ოსმალთა ქვეშვერდო მუსულმანია გაცილა არნა გაუმარჯოს სულთანს და ოსმისის!“ ისმოდა ხალხში ყველა სახელმწიფოებზე იმტანა.

სტამბოლი. აქ რუსეთისად დობლობა დღითი-დღე მატუ რუსეთს ნამეჭიებლობაში სდებენ. ცენტურამ აუკრძალა სახელმწიფოებზე იმტანა.

ომი და სახელმწიფონი ჩერლინი. „კორიერ“ და ინ- ბერტოლდის მოსვლის გამო იგსტრიამ რომ დაინახა. გე უკმაყოფილება მმში ჩარვე მორ, იტალიისკენ მოაშურა ექცებს მეგობრობას. გაზეთი კანეთის სლავიანთა საქმეს ტოიდ სთვლის და ეკვს გამო რომ იტალია და იგსტრიის იმი ბალკანების საქმებში ერი იყოს.

უსტიუმი. ალბანელებმა გა სახელმწიფოთა წარმომადგა გარდა რუსეთისა, ბარათი, ბალკანებს სლავიანთა ტერიტორია გაფართოვების სურვილი და ლია. ალბანელებს არ მიიღება ლი სერბიის და ეპირის სა- თავიანთ განსაკუთრებულ სტრატიულ და პოლიტიკურ გამგეობით.

ბერლინი. განახლდა ს ლანდტაგისა. უწითელ ჯვარი ტრალურმა კომიტეტმა გად ტა გაგზავნოს რაზმები ისმა- საბერძნეთში და ბულგარეთში ვენა. სხდომის ბოლოს ლისტებმა შეკითხვა შეიტანა მოითხოვდნენ ავსტრია-ჰუ შვილობიანი პოლიტიკა და ვენა. „ცეიტი“ გალობგვცე მალეთის ყოფილ ფინანსთა სტრის ლაპარაკს, რომელიც რომ საომრო ძალა ოსმა- ლიერია, ფინანსებიც საკმა გამარჯვების იმედი ძლიერია.

გაზეთმგბილან.

სერბიის მხრით.

სერბიის ჯარის მოძრაობა.

ბელგრადიდან იტყობინებია გამოცხადებისათანავე, სერბი მა მოელს ფრონტზე დაიწყო ში და კოსოვოს შინდვრისკი იძრა. ერთი რაზმი იავორის გადვილა სომალეთის საზღვა სენიცას შეუტარება; მეორე ნოვობაზარის გზით მიიღება სერბია-ბულ- ტის შეერთებული ლაშქარი საათის განმავლობაში ერთ ფიც არ გავარდნილა. გარშე თქმს უდაბნო. ჯარი ბრ ახლო შეწერდა.

პირველი გამარჯვება.

გაზ. „ცეიტ“-ს ატყობინებ ველმა რაზმება მეგვიდრე—ალ- რეს მეთაურობით აიღო მესამე—ციხე პოლუევო. რაზმება გვნ. უკვეოვიჩის წილით პრეშევის ქალა სომალები უკან იხვევენ. პოლოვი მოწინადან რაზმები.

მეორე აუზმა ქ. პილუნის მოვლუ-
რი უქმნა, დაიკვერდნოს გზის უფ-
გური, და გასწყვეტი მისი კვლა უს-
კიუბ-მიტრობის შრას. მთელი მასში და-
ვე აუზები 30 ვერსის მანძილზე უ-
ვიდნენ ასმალეთში.

ისა ბოლოეთინაცი.

ადასტურებენ იმ ხმას, რომ ალ-
ბანეთის ამბოხების განთქმული ბე-
ლადი ისა ბოლოეტანაცი სერბიის
ჯარს შეუერთდა თავისი აუზმით.

ჯაშუშის დახვრეტი.

ბელგრადს ციხეში დახვრიტეს
პოლკოვნიკი სტებანე პეტროვიჩი,
რომელიც ოსმალეთის ჯაშუშობაში
გამოსტეხს.

გულგარეთის მხრით.

ბრძოლა მდ. არდასთან.

სოიიდან იტყობინებიან: ბულ-
გარეთის დასავლეთის ჯარი, რაკი
ფილაპოვლიდან გამოვიდა. ამ
ქალაქიდან 70 ვერს. დაშორებით
წინ შეეფეთა ოსმალოს ჯარს, რო-
მელიც მდ. არდას ნაპირებზე იყო
გამაგრებული. ბრძოლა შუალამედე
გაგრძელდა. შედეგი ჯერ არვინ
იცის.

**ბულგარეთის ჯარი აღრიანობოლ-
თან?**

„უტრო როსიის სამხედრო კო-
რესპონდენტი სწერს; უკანასკნელი
ცნობებით ბულგარეთის ჯარმა
იერიში მიიტან ციხე-მუსტაფა-ფა-
შაზე, რომელიც მდ. მარიცის ნაპირ-
ზეა, სამხრეთით—აღრიანობოლისკენ
დაიძრა. იქ ბულგარები ეკვეთნენ
ოსმალეთის სანგრებს, მაგრამ უკუჭ-
ცეულ იქნენ.

კირკილისთან ფიცხელი ბრძოლაა.
შედეგი ჯერ არ იციან.

ჩერნოვორის მხრით.

„ნეიი ფრ. პრესეს ვენიდან ატყო-
ბინებენ: გენ. ვუკოტიჩის დივიზიამ
ბელობოლიედან პრეპოლიემდე წაი-
წიო. პრეპოლიესა და პლევლიეს შუა
ბრძოლა სწარმოებს.

ტარაბოშის მთაზე.

ოსმალეთის მეციხოვნე ჯარმა ბრ-
ძნება მიიღო, დასტოვე ტარაბოშის
სიმაგრე და სკუტრისკენ დაიხიე, რა-
დგან ტარაბოშის მთის დაცვა სრუ-
ლიად უმიზნოა. 5 ოქტომბერს ლა-
მით ოსმალებმა თავები დაკვეთეს
მოწინავე სანგრების მცველ ჩერნოვ-
ორელებს. მუხინიესა და პლავის
წინააღმდეგ ბრძოლა ჯერაც არ შე-
წყვეტილა.

დედოფალი მილიცა.

მეკვიცერის შეულლემ მილიცამ სა-
ავადმყოფო ინახულა და საჩუქრები
დაურიგა დაჭრილ ჩერნოვორელები-
სა და ოსმალებს.

ტყვეები.

ღამით, 5 ოქტომბერს, პოდუორი-
ცის მიიყვანს 235 ტყვე ოსმალო.

ჩერნოვორელების დამაცხება.

ოსმალური წყაროებიდან იტყო-
ბინებინებიან, რომ ოსმალეთის ჯა-
რმა, რომელთაც ალბანელი მუსუ-
ლმანებიც ებმარებოდნენ, გუსუნიეს
მაღლობები დაიკავეს და ჩერნოვ-
ორელებს უკან დაახევინეს.

საბერძნებითის მხრით.

ლონდონიდან ცნობაა: საბერძნე-
თის სამა პოლკმა თესალონიკიში
ელასონამდე უბრძოლველად წაიწია.

საბერძნეთის ფლოტი.

საბერძნებითის ფლოტი პირეის ნავთ-
სადგურიდან ზღვაში გავიდა. დღე
დღეზე ელაიან ოსმალეთის ფლოტის
შეხვედრას. ათინაში დიდი აღფრთო-
ვანებაა.

საბერძნეთის ფინანსები.

ათინის ნაციონალურმა ბანკმა
46.000 ფრანკი გადასცო იმ საზოგა-
დოებათა დასახმარებლად, რომელ-
იც შემწეობას აღმოუჩენენ წითელი
ჯვრის აუზმებს.

ოსმალეთის მხრით.

საზღვაო ბრძოლის მოლოდინში.

ოსმალეთის ფლოტი ეგეის ზღვაში
გავიდა. იგი ალბად სმირნიდან მომა-
ვალ სამხედრო ტრანსპორტებს და-
იცავს, რომელთაც საბერძნეთის
ფლოტი გზის შეკვრას უპირებს.

ოში და სახელმწიფო.

ინგლისის ნეიტრალიტეტი.

ინგლისი ამ დღეებში გამოაცა-
დებს ნეიტრალიტეტს. ასევე მოიქ-
ცევა რუმინიაც.

ავსტრია და რუსეთი.

„ნეიი ფრ. პრესეს“ სიამოვნებით ალ-
ბიშნავს საზონოვის სიტყვებს, რომ-
ლითაც გან მინისტრთა საბჭოში
განაცხადა, რომ ავსტრია ყველაზე
უფრო დანტერესებული სახელმწი-
ფოა ბალკანთზეო. გაზეთი ხაზს
უსვამს საზონოვის სიტყვებს: „ავ-
სტრიას ამ უამად აგრძისული გეგმა
არ აქვს“ და დაასკვნის: „საბო-
ლოოდ გამორკვევა ავსტრიისა და
რომინის სათავო ეთხოვს მხა-

